

Protocol veilig schoolzwemmen Utrechtse zwembaden

Schooljaar 2024/2025

LET OP! Dit protocol moet jaarlijks in persoon uitgereikt worden aan alle betrokkenen bij het schoolzwemmen. Dat zijn: groepsleerkrachten, zweminstructeurs en hulppersonen (ouders, vrijwilligers, stagiaires)

1. Inleiding

Net als bij andere schoolse activiteiten is het tijdens het schoolzwemmen van belang dat er toezicht op de kinderen wordt gehouden. Bij het schoolzwemmen zijn er meerdere partijen betrokken, zoals de school, de groepsleerkrachten, het zwembad, de zweminstructeurs, het vervoerbedrijf en overheidsinstellingen. Hierdoor is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid. Om de samenwerking tussen die partijen goed te laten verlopen, moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden over ieders taken en verantwoordelijkheden. In dit Protocol veilig schoolzwemmen Utrechtse zwembaden¹ (hierna: "het **Protocol**") inclusief de Bijlagen A, B en C (hierna: "de **Bijlagen**") worden die afspraken vastgelegd met als doel de veiligheid voor de leerlingen in de Utrechtse zwembaden zoveel mogelijk te waarborgen.

Dit Protocol beoogt overigens niet zozeer de aansprakelijkheidslast te verdelen, als wel ongevallen te voorkomen.

In Utrecht is de gemeente Utrecht eigenaar en exploitant van de zwembaden. De gemeente Utrecht legt dit Protocol op aan alle schoolbesturen die in één van de Utrechtse zwembaden hun leerlingen laten schoolzwemmen.

2. Toezicht

Schoolzwemmen is onderworpen aan toezicht. Dit toezicht moet van de wet in voldoende mate uitgeoefend worden. In het algemeen wordt aangenomen, dat zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht het toezicht voldoende moet zijn; dus zowel het aantal toezichthouders in het zwembad, als de vereiste vaardigheid waarover deze personen moeten beschikken spelen een rol. Het toezicht moet plaatsvinden tijdens, maar ook voor en na het schoolzwemmen. Dit betekent dat de overdracht van het toezicht houden tussen de verschillende toezichthouders voor en na het schoolzwemmen naadloos op elkaar moet aansluiten.

3. Partijen

3.1 De partijen bij dit Protocol zijn de school (hierna: de School) en de eigenaar en exploitant van het zwembad, hier de gemeente Utrecht (hierna: het Zwembad). In de praktijk zijn niet alleen de School en het Zwembad verantwoordelijk voor het toezicht, maar zijn dit wel vijf (5) partijen gezamenlijk: (1) de School, (2) de groepsleerkrachten, (3) het Zwembad, (4) de zweminstructeurs en (5) de onderwijsinspectie. Al deze partijen dienen daarom te worden betrokken bij het maken van de afspraken en deze afspraken goed te kennen.

3.2 De school heeft alvorens tot het ondertekenen van het Protocol over te gaan, zich ervan vergewist dat de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de inhoud van het Protocol. Afhankelijk van de inhoud van het medezeggenschapsreglement zal tevens de ouderraad over de inhoud van het Protocol worden geïnformeerd.

¹ Dit protocol is gebaseerd op het VSG Protocol Veiligheid en Toezicht Schoolzwemmen 22-11-2017.

4. Het Zwembad

4.1. Algemeen

4.1.1. Het Zwembad beschikt over een "**Werkplan Schoolzwemmen**" (**Bijlage C**) en het Zwembad zal het zwemonderwijs uitvoeren conform dat plan. Het Werkplan Schoolzwemmen dient in ieder geval de volgende aspecten te beschrijven:

- het doel en de inhoud van het zwemonderwijs
- de duur, de frequentie en de invulling van de lessen;
- de gehanteerde niveaugroepen;
- de gewenste /ideale groepsgrootte;
- het gewenste aantal zweminstructeurs per aantal leerlingen;
- de afspraken en procedures met betrekking tot veiligheid en toezicht en ordelijk verloop;
- de wijze waarop de vorderingen van de leerlingen worden geregistreerd en wanneer leerling naar volgend lesniveau kan;
- de in het zwembad geldende gedragsregels/interne huisregels;
- de interne klachtenprocedure; en
- de gang van zaken bij calamiteiten en incidenten.

4.1.2. Het Werkplan Schoolzwemmen is aan het Protocol gehecht en maakt onderdeel uit van de afspraken.

4.1.3. Het Zwembad heeft als taak te waken over de veiligheid van al het publiek (zowel zwemmend als niet-zwemmend) in de badinrichting en in dit geval in het bijzonder van de leerlingen. Het Zwembad is (er) verantwoordelijk voor:

- Een deugdelijke bouw conform de van toepassing zijnde regelgeving;
- Een deugdelijke badinrichting (de baden);
- Voorzieningen en hulpmiddelen die voldoen aan geldende normen en bepalingen ten aanzien van veiligheid;
- De kwaliteit en veiligheid van het zwemonderwijs;
- Voldoende toezichthoudende zweminstructeurs en EHBO-ers;
- Dat de zweminstructeurs beschikken over toereikende kwalificaties conform de rechtspositie Gemeente Utrecht en de functieomschrijvingen waarnaar in dat document wordt verwezen en beschikken over een geldige verklaring omtrent gedrag;
- Dat uitsluitend zweminstructeurs zwemles geven die jaarlijks het erkende KNBRD-certificaat zwemmend redden voor zwembaden hebben behaald;
- Dat de zwembadleiding het Protocol en het Werkplan Schoolzwemmen periodiek, in ieder geval jaarlijks, onder de aandacht brengt van de zweminstructeurs door deze in persoon uit te reiken.

4.1.4. Vergunningen of voorschriften

Het Zwembad draagt zorg ervoor dat vergunningen, of voorschriften daaraan, opgelegd door een bevoegd gezag aan de badinrichting te allen tijde worden nageleefd. Indien een bevoegd gezag deze voorschriften wijzigt, brengt het Zwembad de School hiervan onverwijld op de hoogte.

4.2.4. Jaarlijkse uitleg over Protocol, Werkplan Schoolzwemmen, gedragsregels en groepsindeling

Jaarlijks overhandigt het Zwembad het Protocol aan de School en de School stuurt deze documenten ondertekend retour.

4.2 De zweminstructeur

4.2.1 Voorafgaand aan een zwemles:

Zorgt de zweminstructeur ervoor dat hij bij het dagelijks overleg in het Zwembad aanwezig is geweest waarbij de bijzonderheden voor die dag worden gedeeld; Hierdoor is de zweminstructeur op de hoogte van

bijzonderheden van de leerlingen. De zweminstructeur neemt kennis van de notities over bijzonderheden van leerlingen in zijn lesgroep.

- (i) Informeert de zweminstructeur de groepsleerkracht(en) over de invulling van de zwemles/ en over de invulling van het toezicht.
- (ii) Controleert en registreert de zweminstructeur de aanwezigheid van de leerlingen.
- (iii) Instrueert de zweminstructeur de leerlingen over de (afwijkende) gang van zaken.

4.2.2. Overdracht leerling(en) van de groepsleerkracht aan de zweminstructeur

- (i) De zweminstructeur neemt de organisatorische begeleiding van iedere leerling van de groepsleerkracht over vanaf het moment dat een leerling de doucheruimte verlaat na het douchen voorafgaand aan de les. Bij zwembad De Kwakel neemt, in afwijking van de vorige zin, de zweminstructeur de organisatorische begeleiding van een leerling van de groepsleerkracht over vanaf het moment dat de leerling de kleedkamer verlaat.
- (ii) Voorafgaand aan elke zwemles is het de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht om de zweminstructeur te informeren over bijzonderheden van de leerlingen.

4.2.3. Tijdens de les

- (i) De zweminstructeur houdt gezamenlijk met de groepsleerkracht in voldoende mate toezicht op de leerlingen tijdens de zwemles.
- (ii) De zweminstructeur laat de leerlingen uitsluitend gebruik maken van de kindertoiletten die zijn gelegen bij het bassin waarin de zwemles wordt gegeven.

4.2.4. Overdracht leerling(en) van de zweminstructeur aan de groepsleerkracht.

De groepsleerkracht neemt de organisatorische begeleiding van een leerling van de zweminstructeur over vanaf het moment dat de leerling de doucheruimte betreedt na de les. Bij zwembad De Kwakel neemt, in afwijking van de vorige zin, de groepsleerkracht de organisatorische begeleiding van een leerling van de zweminstructeur over vanaf het moment dat de leerling de kleedkamer betreedt na de les.

4.2.5 De nadere invulling en concretisering van de taken van de zweminstructeurs worden uitgewerkt in Bijlage B "Draaiboek schoolzwemmen". Deze bijlage maakt onderdeel uit van zijn/haar verantwoordelijkheden en takenpakket.

5. De School

5.1. Algemeen

5.1.1 Nu het schoolbestuur van de School heeft besloten om schoolzwemmen op te nemen in het onderwijsprogramma, moet zij eraan bijdragen dat dit op een veilige wijze kan plaatsvinden. In verband hiermee draagt de School(leiding) er zorg voor dat de inhoud van het Protocol, het Werkplan Schoolzwemmen en het Draaiboek zwemles voldoende bekend zijn bij de groepsleerkrachten en de stagiaires, ouders en vrijwilligers en mogelijk andere bij het schoolzwemmen betrokken personen (hierna: "de **Hulppersonen**"). Dit betekent onder meer dat de School(leiding) het Protocol periodiek - in ieder geval jaarlijks – onder de aandacht brengt van de groepsleerkrachten en de Hulppersonen door deze in persoon aan hen uit te reiken.

5.1.2 De School is verantwoordelijk voor:

- De toereikende aanwezigheid van voldoende groepsleerkracht(en) en Hulppersonen bij het schoolzwemmen:
Er zijn voldoende groepsleerkrachten en Hulppersonen indien er per schoolgroep leerlingen (ongeacht het aantal leerlingen in deze schoolgroep) minimaal één (1) groepsleerkracht en één (1) Hulppersoon aanwezig is. Het heeft de voorkeur dat er maximaal twee (2) Hulppersonen per schoolgroep leerlingen (ongeacht het aantal leerlingen in deze groep) aanwezig zijn. De School zal zich daarom inspannen dat er maximaal twee (2) Hulppersonen per schoolgroep leerlingen (ongeacht het aantal leerlingen in deze groep) aanwezig zijn;
- Het schriftelijk informeren van het Zwembad voorafgaand aan het schooljaar en lopende het seizoen bij tussentijdse wijzigingen, over:
 - (i) het aantal deelnemende leerlingen en de persoonsgegevens van de leerlingen; en
 - (ii) eventuele bijzonderheden van de leerlingen (bijvoorbeeld: beperkte zwemvaardigheid, de aanwezigheid van een taalbarrière, medische aandoeningen en/of andere zorgaspecten).

5.1.3. Vervoer

De School moet voorafgaand aan het schooljaar zorgen voor een correcte opgave van het aantal leerlingen, zodat het vervoerbedrijf het juiste materieel kan inzetten. Speciale wensen ten aanzien van het vervoer kan de School voorafgaand aan het schooljaar kenbaar maken aan het bedrijfsbureau van de Utrechtse zwembaden. Indien noodzakelijk en mogelijk zal het vervoerbedrijf zorgdragen voor een aangepaste inzet van materieel.

5.2. De groepsleerkracht

5.2.1. Voorafgaand aan iedere zwemles:

- (i) De groepsleerkracht informeert de zweminstructeur(s) over het aantal leerlingen dat deelneemt aan de zwemles, door dit in het logboek te schrijven bij de ingang van de badinrichting.
- (ii) De groepsleerkracht informeert de zweminstructeur(s) per mail of mondeling voorafgaand aan de zwemles over bijzonderheden van de leerlingen die nog niet eerder zijn doorgegeven dan wel zijn gewijzigd ten opzichte van hetgeen eerder is doorgegeven. De groepsleerkracht gebruikt hiervoor het volgende e-mailadres van het betreffende zwembad:
Zwembad Den Hommel: schoolzwemmendenhommel@utrecht.nl
Zwembad De Kwakel: schoozwemmendekwakel@utrecht.nl
Zwembad Fletiomare: schoolzwemmenfletiomare@utrecht.nl
Voorbeelden van bijzonderheden zijn:
 - (a) beperkte zwemvaardigheid;
 - (b) de aanwezigheid van een taalbarrière;
 - (c) medische aandoeningen en/of andere zorgaspecten.

- (iii) De groepsleerkracht ontvangt informatie van de zweminstructeur over de invulling van zwemles en de invulling van het toezicht hierbij;
- (iv) De groepsleerkracht heeft de organisatorische begeleiding over de leerlingen totdat deze organisatorische begeleiding wordt overgedragen aan de zweminstructeur (zie hierna bij 4.2.2). Dit betekent dat de groepsleerkracht verantwoordelijk is voor het ordelijk verloop van:
 - (a) de aankomst van de leerlingen bij de badinrichting;
 - (b) het gaan van de leerlingen naar de kleedkamers, en
 - (c) het omkleden en het douchen vóór de zwemles.In afwijking van de vorige zin geldt bij zwembad De Kwakel dat de groepsleerkracht niet alleen verantwoordelijk is voor het ordelijk verloop van het douchen vóór aanvang van de zwemles, maar deze verantwoordelijkheid gezamenlijk heeft met de zweminstructeur, omdat de organisatorische begeleiding in De Kwakel al is overgedragen vanaf het moment dat een leerling de kleedkamer verlaat.

5.2.2. Overdracht leerling(en) van de groepsleerkracht aan de zweminstructeur.

De zweminstructeur neemt de organisatorische begeleiding van iedere leerling van de groepsleerkracht over vanaf het moment dat een leerling de doucheruimte verlaat na het douchen voorafgaand aan de les. Bij zwembad De Kwakel neemt, in afwijking van de vorige zin, de zweminstructeur de organisatorische begeleiding van een leerling van de groepsleerkracht over vanaf het moment dat de leerling de kleedkamer verlaat. De groepsleerkracht houdt, ook na deze overdracht, de medeverantwoordelijkheid.

5.2.3. Tijdens de les

- (i) De groepsleerkracht houdt gezamenlijk met de zweminstructeur in voldoende mate toezicht niet op de telefoon, actieve houding etc.) op de leerlingen tijdens de zwemles;
- (v) Een groepsleerkracht is te allen tijde bevoegd de zwemles te onderbreken wanneer dat naar zijn/haar oordeel voor de veiligheid noodzakelijk is.
- (vi) Indien één van de leerlingen tijdens de zwemles wegens omstandigheden de les verlaat of dient te verlaten, wordt deze begeleid door een Hulp persoon. De groepsleerkracht blijft actief toezicht houden op de grootste groep leerlingen.
- (vii) De groepsleerkracht laat de leerlingen uitsluitend gebruik maken van de kindertoiletten die zijn gelegen bij het bassin waarin de zwemles wordt gegeven.

5.2.3. Overdracht leerling(en) van de zweminstructeur aan de groepsleerkracht

De groepsleerkracht neemt de organisatorische begeleiding van iedere leerling weer van de zweminstructeur over, vanaf het moment dat een leerling de doucheruimte betreedt na de les. Bij zwembad De Kwakel neemt, in afwijking van de vorige zin, de groepsleerkracht de organisatorische begeleiding van een leerling van de zweminstructeur over, vanaf het moment dat de leerling de kleedkamer betreedt na de les.

Dit betekent dat de groepsleerkracht verantwoordelijk is voor het ordelijk verloop van:

- (a) het douchen en het omkleden na de zwemles;
- (b) het gaan van de leerlingen van de doucheruimte naar de kleedkamers; en
- (c) het vertrek van de leerlingen bij de badinrichting

In afwijking van de vorige zin geldt bij zwembad De Kwakel dat de groepsleerkracht niet alleen verantwoordelijk is voor het ordelijk verloop van het douchen na afloop van de zwemles, maar deze verantwoordelijkheid gezamenlijk heeft met de zweminstructeur, omdat de organisatorische begeleiding in De Kwakel pas aan de groepsleerkracht wordt overgedragen vanaf het moment dat een leerling de kleedkamer betreedt.

Per kleedkamer of algemene ruimte houdt ten minste één groepsleerkracht of Hulp persoon actief toezicht.

5.2.5. De groepsleerkracht draagt er zorg voor dat leerlingen tijdens, maar ook vóór of na de zwemles, niet naar buiten kunnen gaan, bijvoorbeeld naar het parkeerterrein. Indien die situatie zich onverhoopt voordoet, dient de groepsleerkracht onverwijld in te grijpen.

5.2.6. De groepsleerkracht heeft het recht de zwemles niet door te laten gaan, bijvoorbeeld in geval van slechte waterkwaliteit, en/of onvoldoende aantal instructeurs.

5.2.7. De groepsleerkracht en de Hulppersonen houden tijdens de busritten, tussen school en de zwemgelegenheden en weer terug naar school, toezicht op de leerlingen.

5.2.8. Leerlingen die (tijdelijk) niet aan het schoolzwemmen (kunnen) meedoen, blijven aan de kant. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het toezicht op deze leerlingen.

5.3. De Hulppersonen

5.3.1. De Hulppersonen zijn, naast de groepsleerkracht, verantwoordelijk voor voldoende begeleiding naar de schoolzwemles.

5.3.2. De Hulppersonen volgen de instructies van de groepsleerkracht en zweminstructeurs op. Los van de instructies, heeft de Hulppersoon in ieder geval de volgende taken:

- Helpen bij het aan- en uitkleden;
- Toezicht op het vervoer van en naar het Zwembad;
- Het mede toezicht houden op de gang van zaken in de bassins;
- Het begeleiden van leerlingen van en naar de toiletten en EHBO-ruimte tijdens de zwemles.

De Hulppersonen laten de leerlingen uitsluitend gebruik maken van de kindertoiletten die zijn gelegen bij het bassin waarin de zwemles wordt gegeven.

5.3.3. De Hulppersonen zijn bij voorkeur zwemvaardig.

5.3.4. Hulppersonen mogen geen derden (bijvoorbeeld broertjes of zusjes) meenemen naar de zwemles.

6. Aansprakelijkheidsverzekering

De School en het Zwembad dragen zorg voor het afsluiten van een deugdelijke aansprakelijkheidsverzekering die voldoet aan de daaraan te stellen vereisten en die afdoende dekking biedt voor ongevallen rondom het schoolzwemmen.

7. Inplannen, betaling en annulering van de zwemles

- De School dient voorafgaand aan elk schooljaar door te geven of zij voor het aankomende schooljaar deelneemt aan het schoolzwemmen in één van de Utrechtse zwembaden.
- De School geeft voorafgaand aan het schooljaar de jaarplanning met betrekking tot het schoolzwemmen door aan het bedrijfsbureau van de Utrechtse zwembaden met daarin eveneens vermeld de data waarin er geen schoolzwemmen zal zijn.
- Het Zwembad zal – na controle op beschikbaarheid – bevestigen op welke data het schoolzwemmen voor het komende jaar zal plaatsvinden.
- Als de School niet zal schoolzwemmen op een ingeroosterde dag, dient de School dit ten minste 1 maand van tevoren door te geven aan het bedrijfsbureau van de Utrechtse zwembaden.
- Als de School zich niet of korter dan 5 werkdagen voor de zwemlesdag heeft afgemeld, zal de gemeente de kosten van vervoer en van inzet van het Zwembad aan de School in rekening brengen.

8. Vervoerbedrijf

Voor scholen die niet op loopafstand van het Zwembad liggen, schakelt de gemeente Utrecht een vervoerbedrijf in. Het vervoerbedrijf is verantwoordelijk voor het vervoer van leerlingen en groepsleerkrachten van en naar School en het Zwembad. Het vervoerbedrijf dient daarvoor deugdelijk materieel in te zetten, dat voldoet aan de wettelijke eisen en te zorgen voor gekwalificeerde chauffeurs. De chauffeurs dienen in het bezit te zijn van een geldig EHBO-diploma. De chauffeurs dienen hun taak zodanig uit te voeren, dat de veiligheid van leerlingen en leerkrachten zo optimaal gewaarborgd is. Als opdrachtgever van het busvervoer houdt gemeente Utrecht toezicht op de naleving van afspraken met het vervoerbedrijf.

Afspraken voor het vervoer:

- De bus moet stoppen op een plaats waar de leerlingen veilig kunnen in- en uitstappen;
- Elke leerling heeft een zitplaats, voorzien van een goedwerkende veiligheidsgordel;
- De groepsleerkracht en de Hulpverleners van de school houden tijdens de busrit toezicht op de leerlingen;
- De bus moet voldoen aan de wettelijke eisen en het interieur van de bus moet schoon zijn;
- De School moet voorafgaand aan het schooljaar zorgen voor een correcte opgave van het aantal leerlingen, zodat het vervoerbedrijf het juiste materieel kan inzetten. Speciale wensen ten aanzien van het vervoer, kan school voorafgaand aan het schooljaar kenbaar maken aan het bedrijfsbureau van de Utrechtse zwembaden. Indien noodzakelijk en mogelijk zal het vervoerbedrijf zorgdragen voor een aangepaste inzet van materieel.
- Een geldige certificering van de bussen volgens het "Keurmerk Busbedrijf";
- Het rijden volgens een vooraf aangegeven rijrooster en afspraken m.b.t. het ophaal- en afleveradres;
- Het rijden met gediplomeerde buschauffeurs;

De hierboven genoemde afspraken met betrekking tot vervoer, zijn in het contract met het vervoerbedrijf vastgelegd. De afspraken gelden voor alle vervoerbedrijven die in opdracht van de gemeente Utrecht het schoolzwemmen verzorgen.

9. Evaluatie

Het Protocol met de bijlagen die daarvan onderdeel uitmaken lopen steeds gedurende een volledig schooljaar en dienen telkens opnieuw te worden bekrachtigd. Het Protocol en de Bijlagen worden door het Zwembad en de School jaarlijks geëvalueerd en, zo nodig, bijgesteld. Het Zwembad is verantwoordelijk voor het initiëren van de evaluatie en het eventueel bijstellen van het Protocol en/of de Bijlagen. Het nieuwe (bijgestelde) Protocol met bijlagen worden ter bekrachtiging voorgelegd aan de partners die verantwoording dragen en betrokken zijn bij het Protocol. Bedacht moet worden dat daarbij tevens de medezeggenschapsraad van de School alsook - afhankelijk van de inhoud van het medezeggenschapsreglement - de ouderraad daarbij betrokken moeten worden en hun instemming moet geven.

10. Gevolgen niet naleven Protocol en informatie-uitwisseling

De gemeente Utrecht behoudt zich het recht voor om bij het niet naleven van het Protocol de School hierop aan te spreken en zo nodig maatregelen te nemen. In het uiterste geval kan dit leiden tot beëindiging van de overeenkomst met de School. De School kan eventuele klachten met betrekking tot het schoolzwemmen indienen bij de coördinator schoolzwemmen van het Zwembad

11. Ondertekening

De inhoud van het Protocol vormt een geheel met de bijlagen. Dit betreft Bijlage A "Toelichting op het Protocol Veiligheid en Toezicht Schoolzwemmen", Bijlage B "Draaiboek schoolzwemmen" en Bijlage C "Werkplan Schoolzwemmen". Deze maken onderdeel uit van de afspraken. Met de ondertekening van het Protocol geven partijen aan dat zij ook hebben kennisgenomen van en instemmen met de bijlagen.

Datum in werking treden Protocol.

Het Zwembad verklaart dat het Protocol van toepassing is op het schoolzwemmen van de School in de badinrichting. Het Protocol treedt in werking en wordt toegepast na ondertekening.

Medezeggenschapsraad/ ouderraad

Voor tot ondertekenen van het Protocol over te gaan, heeft de School zich ervan vergewist dat de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de inhoud van het Protocol. Afhankelijk van de inhoud van het medezeggenschapsreglement wordt de ouderraad ook over de inhoud van het Protocol geïnformeerd.

Aldus overeengekomen te _____ op d.d. _____

Naam van de School:

Hoofd Vastgoedexploitatie

Namens de Utrechtse Zwembaden:

Naam:

Naam:

Plaats:

Plaats:

Datum:

Datum:

Bijlagen:

- A. Toelichting op het Protocol Veiligheid en Toezicht Schoolzwemmen;
- B. Draaiboek zwemles;
- C. Werkplan Schoolzwemmen

Bijlage A. Toelichting op het Protocol Veiligheid en Toezicht Schoolzwemmen

Inleiding

Met het enkele bestaan van het Protocol wordt de veiligheid van het schoolzwemmen niet gegarandeerd: daarvoor is toezicht nodig. Wel is het zo dat het Protocol de veiligheid van de leerlingen bevordert. Ook wordt mogelijk gemaakt dat de verschillende verantwoordelijkheden daadwerkelijk (kunnen) worden genomen en worden er handvatten aangereikt om zo de aansprakelijkheden te inventariseren. De regels die in het Protocol en de Bijlagen zijn vastgelegd zullen daarvoor wel moeten worden nageleefd. Een jaarlijkse evaluatie, en zo nodige bijstelling, van de afspraken tussen de toezichthouders is daarbij van belang.

Verder zal een nadere invulling van het Protocol en de Bijlagen op lokaal niveau op onderdelen noodzakelijk zijn om het benodigde maatwerk te kunnen leveren.

Werkingsgebied a

Het Protocol beoogt het schoolzwemmen te regelen. Onder schoolzwemmen wordt verstaan het zwemonderwijs (ofwel, de zwemlessen), zoals is opgenomen in het schoolplan. Recreatieve zwemactiviteiten buiten schoolverband vallen daar niet onder.

Toezicht

De praktijk heeft geleerd dat de toezichthouders 'voldoende toezicht' houden, als duidelijke afspraken worden gemaakt over wie welk deel van een zwembassin voor zijn/haar rekening neemt. Dat iedereen toezicht houdt op alles blijkt niet altijd te werken. Daarom wordt met het Protocol en de Bijlagen beoogd de verantwoordelijkheden en taken onder de toezichthoudende partijen in het algemeen respectievelijk concreet af te stemmen.

Daarnaast is het in het algemeen belangrijk dat niet alleen tijdens het schoolzwemmen voldoende toezicht wordt gehouden op de leerlingen, maar ook vóór en na het schoolzwemmen. Dit betekent dat de overdracht van het toezicht houden naadloos op elkaar moet aansluiten.

Partijen

Vijf partijen zijn verantwoordelijk voor het toezicht: (1) de School, (2) de groepsleerkrachten, (3) het Zwembad, (4) de zweminstructeurs en (5) de onderwijsinspectie. Alle partijen hebben hun eigen rol en verantwoordelijkheden bij het borgen van het toezicht. Het verdient aanbeveling dat zowel de School als het Zwembad een contactpersoon aanstelt. Daarmee kan worden voorkomen dat iedereen, en dus niemand zich verantwoordelijk voelt. De contactpersoon heeft specifiek het verzamelen en verspreiden van informatie binnen de eigen organisatie, alsmede het informeren van de andere partij tot taak. Dit kan worden opgenomen in Bijlage B "Draaiboek schoolzwemmen" en/of Bijlage C "Werkplan Schoolzwemmen".

Het Zwembad

Het Zwembad heeft een bijzondere zorgplicht te vervullen jegens de scholen en de bij die scholen behorende leerlingen gedurende de te geven zwemles. Die verantwoordelijkheid betreft zowel de hygiëne en veiligheid van de accommodatie en de gebruikte hulpmiddelen, als ook het toezicht op de feitelijke gang van zaken in en om de zwembassins. Van een professionele zwembadexploitant mag daarom worden verwacht dat deze in ieder geval over een Werkplan Schoolzwemmen (Bijlage C) en een specifiek Veiligheidsplan beschikt, waarnaar dienovereenkomstig wordt gehandeld. Daarbij geldt dat het de verantwoordelijkheid van de zwembadleiding is dat zij het Protocol en de Bijlagen periodiek onder de aandacht van de zweminstructeurs brengen. Dit moet in ieder geval jaarlijks gebeuren. Ook moet dit in persoon worden uitgereikt aan hen.

Vanzelfsprekend dient het Zwembad te zorgen voor een gezonde en veilige accommodatie. Dit betekent dat in ieder geval ook duidelijk zichtbare diepteaanduidingen en goede afscheidingen tussen diep en ondiep water aanwezig moeten zijn. Voorts moet natuurlijk worden voldaan aan de eisen die gesteld zijn in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL). Ook moet het Zwembad beschikken over de benodigde vergunningen voor het geven van het zwemonderwijs. Deze dient het Zwembad te hebben aangevraagd en te hebben verkregen van het bevoegde gezag.

Verder dient het Zwembad over voldoende toezichthoudende zweminstructeurs te beschikken en te waarborgen dat zij over toereikende kwalificaties beschikken om toezicht op leerlingen uit te kunnen oefenen en zwemles te geven.

Per zwembad kunnen de attracties tijdens onderdelen van het schoolzwemmen worden benut, dan wel in werking zijn. Over het algemeen geldt echter dat die attracties de overzichtelijkheid van het zwemmen niet ten goede komen en dus in ieder geval de noodzaak van specifieke toezicht meebrengen.

De zweminstructeur

De zweminstructeurs dienen voldoende toezicht te houden op de leerlingen tijdens de zwemles. Een belangrijk moment is het aan de directe zorg van de zweminstructeurs overdragen van de leerlingen en - na het zwemmen - het weer overnemen van die directe zorg. Het verdient aanbeveling daarbij te werken met presentielijsten, aan de hand waarvan tevens kan worden gecontroleerd of alle leerlingen het water hebben verlaten.

Voorafgaand aan een zwemles zorgt de zweminstructeur dat hij bij het dagelijks overleg in het Zwembad aanwezig is waarbij de bijzonderheden van die dag worden gedeeld. De zweminstructeur neemt kennis van de notities uit het Leerlingvolgsysteem. Hierdoor is de zweminstructeur op de hoogte over bijzonderheden van de leerlingen. Zo wordt hij in staat gesteld maatwerk te leveren en in te spelen op de specifieke behoefte van een leerling met bijzonderheden. Daarnaast informeert hij de groepsleerkracht over de invulling van (1) de les en (2) het toezicht. Zo kan de groepsleerkracht hiermee rekening houden bij het houden van zijn/haar toezicht.

De zweminstructeurs hebben geen onderwijsbevoegdheid (vandaar de noodzakelijke aanwezigheid van de groepsleerkracht), maar zijn wel verantwoordelijk voor de (afwijkende) gang van zaken tijdens de groepslessen. Voorafgaand aan de zwemles dienen zij de leerlingen en de groepsleerkrachten te informeren over de (afwijkende) gang van zaken, zodat zij eveneens weten waar zij aan toe zijn.

De School

Het Protocol geldt voor alle scholen die door het bevoegde gezag in stand worden gehouden (voor zover natuurlijk betrokken bij het schoolzwemmen). Het verdient aanbeveling de uitvoering van de protocollen op schoolniveau - dus per school - te laten plaatsvinden. De School moet goede en sluitende afspraken maken met het Zwembad over de verantwoordelijkheden ten opzichte van de leerlingen tijdens, vóór en na het schoolzwemmen. In de kern genomen gaat het om een goed doordachte gedetailleerde regeling waarin de verantwoordelijkheden van eenieder duidelijk zijn doorgesproken en vastgesteld en die met een zekere regelmaat onderwerp zijn van evaluatie en zo nodig bijstelling.

De School is en blijft verantwoordelijk voor het zwemonderwijs dat in schoolverband wordt aangeboden. De School heeft dus mede de verplichting de veiligheid van de leerlingen voldoende te waarborgen, omdat de zwemlessen zich onder schooltijd afspeelt. Zo dient de School ervoor te zorgen dat voldoende groepsleerkrachten en eventueel hulppersonen beschikbaar zijn voor het houden van toezicht tijdens het zwemonderwijs. Waar het zwemonderwijs deel uitmaakt van het schoolcurriculum, zullen inhoud en doelstellingen ook in het schoolplan moeten zijn geëxpliciteerd. Het feit dat de School voor het zwemonderwijs gebruik maakt van de accommodatie en deskundigheid van derden (het Zwembad) doet aan die verantwoordelijkheid van de School (jegens de ouders) niet af. De School zorgt er daarnaast voor, eventueel in samenwerking met het Zwembad, dat de leerlingen, hun ouders en/of de Hulppersonen informatie krijgen over de opleidingsweg en de algemene gang van zaken van het schoolzwemmen en het Zwembad. Dit informatiepakket dient voordat de lessen gaan beginnen uitgedeeld te zijn.

Voorts is de School vanzelfsprekend verantwoordelijk voor de hulppersonen die zij inschakelt.

Verder is de Gemeente verantwoordelijk voor het zorgen van deugdelijk leerlingenvervoer van de School naar het Zwembad en andersom. Als opdrachtgever dient zij in de gaten te houden dat de vervoerder al haar afspraken nakomt en het vervoersbedrijf gecertificeerd is om de kwaliteit te bieden aan het leerlingenvervoer dat het nodig heeft.

Bovendien verdient bijzondere aandacht dat de School(leiding) ervoor zorgt dat het Protocol en de bijbehorende Bijlagen bekend zijn bij de groepsleerkrachten en Hulppersonen alsmede aan hen in persoon zijn uitgereikt. Verder dient de School(leiding) het Protocol en de Bijlagen periodiek, maar in ieder geval jaarlijks, (opnieuw) onder de aandacht te brengen van de groepsleerkrachten en hulppersonen.

De groepsleerkracht

De groepsleerkrachten blijven tijdens het zwemonderwijs medeverantwoordelijk voor de aan hen toevertrouwde leerlingen. In principe houdt dit in dat de groepsleerkracht met name toezicht houdt op zijn "eigen" groep. Zodoende oefenen zij samen met de zweminstructeur het toezicht uit. De nadere invulling hiervan is geregeld in paragraaf 4.2 en in Bijlage B onder "Draaiboek schoolzwemmen" en Bijlage C onder "Werkplan Schoolzwemmen".

De begeleidende groepsleerkrachten dragen er zorg voor dat de leerlingen - met name voordat zij de eerste zwemles krijgen - worden voorgelicht over de situatie ter plaatse en de gang van zaken in het Zwembad. De groepsleerkrachten zien toe op de naleving van deze instructie.

Omdat het schoolbestuur mede de verantwoordelijkheid draagt moet de groepsleerkracht de les dan ook zo goed mogelijk volgen, zodat hij/zij onmiddellijk kan ingrijpen wanneer het ordelijk verloop of de veiligheid van de leerlingen dit vereist. Aanwezigheid van de groepsleerkracht op de perrons van het Zwembad is daarbij noodzakelijk.

Naast het toezicht tijdens het zwemonderwijs draagt de groepsleerkracht ook de verantwoordelijkheid voor de periode vóór en na afloop van het zwemonderwijs. Dit betekent dat de groepsleerkracht de leerlingen organisatorisch begeleidt van, naar en in het Zwembad, maar er ook voor waakt dat de leerlingen niet zomaar naar buiten kunnen gaan tijdens het onderwijs. Hieronder valt ook de begeleiding in en uit de bus. Verder vindt de overdracht van de organisatorische begeleiding plaats (i) aan de zweminstructeur voorafgaand aan de les: bij het verlaten van de doucheruimte na het douchen, met uitzondering van zwembad de Kwakel waar de overdracht plaatsvindt bij het verlaten van de kleedkamer en (ii) aan de groepsleerkracht na afloop van de les: bij het betreden van de doucheruimte, met uitzondering van Zwembad de Kwakel waar de overdracht plaatsvindt bij het betreden van de kleedruimte.

Veder is van belang dat de groepsleerkracht de zweminstructeur(s) informeert over bijzonderheden van de leerlingen voorafgaand aan een zwemles en/of het vrij zwemmen. Hiervoor stuurt de groepsleerkracht voorafgaand aan de les een mail aan het Zwembad of wordt dit gemeld in de mondelinge overdracht voorafgaand aan de zwemles.

De Hulppersonen

Ouders en vrijwilligers die als hulppersoon optreden, volgen de instructies op van de zweminstructeur en groepsleerkracht. De hulppersonen vallen onder de verantwoordelijkheid van de School.

Bijzondere situaties

Aan het begin van elk cursusjaar en bij de entree van nieuwe leerlingen maken de begeleidende groepsleerkrachten de zweminstructeurs bekend met specifieke fysieke en/of psychische hoedanigheden en/of andere bijzonderheden van leerlingen die van invloed kunnen zijn op het zwemmen. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan beperkte zwemvaardigheid de aanwezigheid van een taalbarrière, medische aandoeningen en/of andere zorgaspecten. De zweminstructeurs en groepsleerkrachten dienen bij het toezicht hierop extra aandacht aan te besteden.

Voor alle toezichthouders dient duidelijk te zijn welke leerlingen onder een bijzondere situatie vallen. Informatieoverdracht tussen zwemonderwijzers en groepsleerkrachten is daarom van essentieel belang. Hiervoor stuurt de groepsleerkracht voorafgaand aan het schooljaar een mail aan het Zwembad. Zie artikel 4.2. Deze informatie wordt in het dagelijks overleg in het Zwembad waarbij de zweminstructeur aanwezig is besproken. Tenzij daar andere afspraken over zijn gemaakt, berust de verantwoordelijkheid voor de informatieoverdracht bij de groepsleerkrachten.

Aansprakelijkheid en handhaving

De School, de zweminstructeurs, het Zwembad en de groepsleerkrachten kunnen onder omstandigheden ieder aansprakelijk (zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk) zijn voor een ongeval. De civielrechtelijke aansprakelijkheid is er in principe pas als het ongeval veroorzaakt is door het tekort schieten in de zorgplicht die een partij heeft en er sprake is van een aan een partij toe te rekenen onrechtmatige daad of sprake is van wanprestatie. Voor het Zwembad kan die onrechtmatigheid bijvoorbeeld bestaan in het niet naleven van wettelijke voorschriften of het tekort schieten in de instructie- of toezichttaken. Voor de School geldt een bijzondere zorgplicht ten aanzien van de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen die aan haar zorg zijn toevertrouwd en onder haar toezicht staan. Het enkele feit dat het ongeval heeft plaatsgevonden impliceert echter nog niet dat de School haar zorgplicht heeft

geschonden. Deze bijzondere zorgplicht impliceert bovendien niet dat steeds op elke leerling direct toezicht wordt gehouden, zodanig dat elke onregelmatigheid direct wordt opgemerkt en direct kan worden ingegrepen. Steeds zal aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval dienen te worden beoordeeld wie en/of wat aansprakelijk zijn voor het ongeval. De aansprakelijkheidsverzekering van de School en het Zwembad bieden in beginsel dekking voor civielrechtelijke claims. Het is daarom noodzakelijk dat zowel de School als het Zwembad zorgdragen voor een aansprakelijkheidsverzekering.

Volgens het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) dient er in voldoende mate toezicht te worden uitgeoefend. De controle op uitvoering van alle voorschriften genoemd in de wet en dus ook op het houden van toezicht, ligt in handen van de provincies. De provincie kan met betrekking tot een in hun provincie gelegen Zwembad in het belang van hygiëne en veiligheid van bezoekers 'nadere voorschriften' geven. Naast het Protocol dient per provincie gekeken te worden of er nadere voorschriften zijn gegeven.

Het Zwembad draagt er zorg voor dat de benodigde vergunningen zijn aangevraagd bij en verleend door het bevoegde gezag voor de badinrichting om de leerlingen zwemonderwijs te bieden. Het Zwembad draagt er daarnaast zorg voor dat vergunningen, of voorschriften daaraan, opgelegd door een bevoegd gezag aan de badinrichting te allen tijde worden nageleefd. Indien een bevoegd gezag deze voorschriften wijzigt, brengt het Zwembad de School hiervan onverwijld op de hoogte.

Indien het schoolzwemmen is opgenomen in het schoolplan, dan is dit onderworpen aan het toezicht van de onderwijsinspectie. De School wijzigt op haar beurt het takenpakket onder invloed van de eisen van de onderwijsinspectie

Rol medezeggenschapsraad

Op 1 januari 2007 is de Wet medezeggenschap op scholen (hierna: "**WMS**") in werking getreden. Sindsdien is de WMS vaak op onderdelen gewijzigd. Het is van belang dat aan deze regelgeving bij de totstandkoming van het Protocol aandacht wordt besteed.

Het instellen van een medezeggenschapsraad is verplicht en wanneer het schoolbestuur meerdere scholen bestuurt moet er ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht dan wel adviesrecht (artikel 10 WMS e.v.). In de medezeggenschapsraad zitten ouders en personeel van de School. Ten aanzien van nader bepaalde aangelegenheden hebben de oudergeleding en de personeelsgeleding aparte instemmings- en/of adviesrechten.

De oude WMS kende rechten toe aan de ouderraad. De ouderraad wordt in de huidige WMS niet meer genoemd. Hier is bewust voor gekozen. Er is aldus geen wettelijk beschermd recht meer voor de ouderraad. Of, en zo ja, op welke wijze zij thans nog kunnen participeren hangt af van de welwillendheid van de medezeggenschapsraad. Artikel 24 sub i WMS bepaalt in dit verband dat in het medezeggenschapsreglement, welk reglement door het bevoegd gezag met instemming van 2/3 deel van de medezeggenschapsraad wordt vastgesteld, vastgelegd moet worden in welke gevallen en op welke wijze de medezeggenschapsraad alle bij de School betrokkenen betreft bij de werkzaamheden van de medezeggenschapsraad. Het is overgelaten aan de School om andere organisatievormen die een rol binnen de School kunnen spelen te regelen. De keuze voor het laten fungeren van de ouderraad als klankbord voor de oudergeleding in de medezeggenschapsraad is vrij; indien hiervoor gekozen wordt moet dit conform artikel 24 sub i WMS wel worden vastgelegd.

De vaststelling van het Protocol met betrekking tot schoolzwemmen zal onder het bereik van artikel 10 sub c en sub e WMS vallen (namelijk het vaststellen dan wel wijzigen van een mogelijk schoolreglement alsmede het vaststellen dan wel wijzigen van regels op het gebied van het veiligheids- en gezondheidsbeleid). Dit betekent dat het schoolbestuur de instemming van de medezeggenschapsraad nodig heeft voor de totstandkoming van het Protocol. Of en in hoeverre de ouderraad hier iets mee van doen heeft hangt af van het medezeggenschapsreglement en de houding van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad dienaangaande.

NB: men doet er verstandig aan de medezeggenschapsraad alsook de ouderraad niet te passeren. Door deze bij de besluitvorming omtrent het Protocol te betrekken wordt een breed draagvlak gecreëerd en zullen praktische

problemen sneller kunnen worden ondervangen. Daarbij geldt tevens dat de oudergeleding van de medezeggenschapsraad wordt gekozen uit en door ouders. Om de draagkracht van de achterban niet te verliezen zal de (oudergeleding van de) medezeggenschapsraad er verstandig aan doen om een ouderraad – als deze is ingesteld - niet te passeren en te voorzien in participatiemogelijkheden voor deze ouderraad.

Evaluatie

Het Protocol en de Bijlagen worden door het Zwembad en de School periodiek, in ieder geval jaarlijks, geëvalueerd en, zo nodig, bijgesteld. Het Zwembad is verantwoordelijk voor het initiëren van de evaluatie en het eventuele bijstellen van het Protocol en/of de Bijlagen.

Er dient op twee niveaus sprake te zijn van evaluatie. De onder het hoofdstuk 9 "Evaluatie" opgenomen evaluatie vindt plaats op het niveau van de ondertekenaars (bestuur- dan wel directie). Het verdient aanbeveling een vaste maand af te spreken waarin deze evaluatie jaarlijks plaats zal vinden. Daarnaast ligt het op de weg van met name de contactpersonen om regelmatig gezamenlijk de praktijk van het schoolzwemmen te bezien. De effectiviteit van afspraken staat of valt met (de controle op) de naleving daarvan.

Indien de evaluerende partijen tot de conclusie komen dat andere afspraken moeten worden gemaakt, moet dit worden aangepast in het Protocol en/of de Bijlagen. Bedacht moet worden dat daarbij tevens de medezeggenschapsraad van de School alsook - afhankelijk van de inhoud van het medezeggenschapsreglement - de ouderraad daarbij betrokken moeten worden en zijn instemming moet geven.

Afsluitende opmerking

Het Protocol is met zorg samengesteld. Het is echter van algemene strekking en dient naar zijn aard niet als juridisch advies voor een individuele aangelegenheid te worden aangemerkt. Aan de inhoud van het Protocol kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

.

Bijlage B: Draaiboek Schoolzwemmen behorend bij Protocol veilig schoolzwemmen Utrechtse zwembaden algemene veiligheid en procedures

- De Utrechtse zwembaden werken conform het Protocol veilig schoolzwemmen 2024/2025 met het bijbehorend Werkplan Schoolzwemmen.
- Alle zwembadmedewerkers zijn bekend en handelen naar de richtlijnen van het toezichtplan en het bedrijfsnoodplan.
- Alle zwembadmedewerkers zijn bekend en werken conform de gedragscode zwembadbranche en protocol “Vrolijk en Veilig” en zijn in bezit van een VOG-verklaring.
- In geval van calamiteiten volgt u de instructies van het zwembad of hulpdiensten op.
- Tijdens de eerste les is er een instructiemoment voor groepsleerkrachten en hulppersonen.

Registratie leerlingen, mutaties en vorderingen

- School levert voorafgaand aan het schooljaar een leerlingenlijst aan bij het zwembad.
- School levert bijzonderheden aan van leerlingen zoals: beperkte zwemvaardigheid; taalbarrières; relevante medische aandoeningen en andere zorgaspecten
- Groepsleerkracht vermeldt het aantal leerlingen in het logboek bij de receptie.
- Instructeurs delen niveaugroepen in en houden vorderingen van leerlingen bij in het leerlingvolgsysteem.
- Instructeurs delen niveau en/of groepsmutaties van leerlingen met groepsleerkracht.
- Tijdens het schooljaar worden mutaties over deelnemers en/of bijzonderheden van leerlingen tijdig (voor aanvang eerst volgende les) gemeld via het e-mailadres van het betreffende zwembad:
schoolzwemmendekwakel@utrecht.nl
schoolzwemmendenhommel@utrecht.nl
schoolzwemmenfletiomare@utrecht.nl
- Afmelding voor zwemles van de hele groep wordt tijdig doch uiterlijk 1 maand voorafgaande gemeld via het e-mailadres: zwembaden@utrecht.nl

Activiteiten voor begeleiders bij het schoolzwemmen

- Toezicht vindt plaats tijdens, maar ook voor en na het schoolzwemmen.
- Toezicht wordt uitgevoerd door de zweminstructeur, groepsleerkracht en hulppersonen.
- Tijdens de zwemlessen is minimaal 1 groepsleerkracht en 1 hulppersoon aanwezig omdat in verschillende baden lesgegeven wordt.
- De overdacht van leerlingen vindt plaats bij het verlaten van de doucheruimte (Den Hommel en Fletiomare) voor De Kwakel bij het verlaten van de groepskleedkamer.

Goed om te weten

- Een aantal keer per jaar is er de mogelijkheid om af te zwemmen voor het diploma, deze data worden per zwembad tijdig gecommuniceerd.
- In de herfst-, kerst- voorjaars- en meivakantie worden er extra vakantiecursussen georganiseerd. Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden door het Zwembad persoonlijk uitgenodigd op basis van de vorderingen.

Bijlage C: Werkplan schoolzwemmen

Doelstellingen

Zwemonderwijs algemeen

Op 1 oktober 1998 is door de Nationale Raad Zwemdiploma's (NRZ) het Zwem-ABC landelijk geïntroduceerd. Het Zwem-ABC is ontwikkeld volgens een aantal uitgangspunten. Er zijn twee doelstellingen die worden nagestreefd in de opleidingsweg en de eindtermen van het Zwem-ABC:

- Het bereiken van zwemveiligheid.
- Het werken aan toerusting zodat kan worden deelgenomen aan allerlei zwemactiviteiten en andere recreatie- en sportactiviteiten die in, op, onder of aan het water plaatsvinden.

Utrechtse zwembaden

De klant (de school) moet tevreden zijn met het zwemonderwijs dat aangeboden wordt.

Daarom wordt er gestreefd naar effectief zwemonderwijs. Kinderen komen om te leren. Kinderen leren door veel te doen. Dit betekent dat kinderen zeker 85 tot 90% van de les actief in beweging moeten zijn.

Een kind leert het beste als het kan laten zien wat het kan en van daaruit verder leert. Dit betekent dat de lesgever ernaar streeft zoveel mogelijk aan te sluiten bij het (begin) niveau van de (individuele) leerling. Kinderen zullen in de lessen worden uitgedaagd om te leren op hun eigen niveau met als doel (zo mogelijk) iedere les een stap voorwaarts te maken in de leerweg.

Van groot belang is dat dit voor de leerling op een plezierige manier gebeurt.

Wanneer de zwemles leuk is, is het leuk om de volgende keer weer terug te komen. Het ervaren van plezier is o.a. afhankelijk van succeservaringen, zelfstandig mogen leren en gemotiveerd zijn.

Inhoud

Tijdens de lessen wordt er gewerkt aan de 8 basiselementen.

Dit zijn categorieën van vaardigheden die van belang zijn in relatie tot het leren zwemmen en (dus) zwemveiligheid en toerusting.

- Te water gaan.
- Onder water.
- Drijven.
- Watertrappen.
- Draaien.
- Survival.
- Ademhaling.
- Voortbewegen (enkelvoudige rugslag, schoolslag, rugcrawl en borstcrawl).

Er wordt vanaf het begin van de opleidingsweg gewerkt aan alle basiselementen.

Voor elk basiselement zijn er tijdens de opleidingsweg tussendoelen die behaald moeten worden, om over te kunnen gaan naar een volgend niveau.

In iedere les komen alle basiselementen aan de orde.

Lespunten en tussendoelen

Het is de bedoeling dat iedere leerling binnen het niveau moet voldoen aan alle tussendoelen voordat het mag worden overgezet naar een ander niveau. Lukt het een kind niet om een bepaald tussendoel te halen, dan mag het kind in principe niet over naar een hoger niveau. Is er een (goede) reden om een kind wel eerder naar een hoger niveau door te sturen, dan gebeurt dit in overleg met de coördinator.

Niveau 1: Ondiep (Watergewenning)	• Springen in het ondiepe (0,80 cm) • Springen in het halfdiepe (1,40 cm) • Drijven met hulpmiddel op de buik • Drijven met hulpmiddel op de rug • Borstcrawlbenen met hulpmiddel • Rugcrawlbenen met hulpmiddel • Onder water ergens onderdoor • Onder water oriënteren • Loop/spring/stapvormen • Op de kant klimmen
Niveau 2: Ondiep	• Springen in het halfdiepe (1,40 cm) • Drijven op buik zonder hulpmiddel • Drijven op rug zonder hulpmiddel

	• Onderwater zwemmen • Draaien van buik naar rug • Draaien van rug naar buik • Aanleren beenslag van de enkelvoudige rugslag • Aanleren beenslag van de schoolslag • Aanleren beenslag borstcrawl • Aanleren beenslag rugcrawl
Niveau 3: Ondiep - halfdiep	• Duiken door een gat • Springen in het diepe en zelfstandig naar de kant komen (1,40 cm) • Zittend duiken in het halfdiepe door het gat • Verbeteren beenslag van de schoolslag • Verbeteren van de enkelvoudige rugslag • Beginnende combinatie van de schoolslag • Aanleren combinatie van de rugcrawl • Aanleren combinatie van de borstcrawl • Drijven op de buik (5 sec.) • Drijven op de rug (5 sec.)
Niveau 4: Halfdiep - diep	• Verbeteren combinatie schoolslag • Verbeteren van de enkelvoudige rugslag • Afzetten van de kant en drijven op de buik (5 sec.) • Afzetten van de kant en drijven op de rug (10 sec.) • Staand duiken en onder water zwemmen door een gatenzeil meter • Afstand van de borstcrawl vergroten tot 5 meter borstcrawl • 5 meter rugcrawl • Zwemmen in het diepe • Zwemafstand vergroten • Springen in het diepe bad (2.00 m) bij voorkeur met een potlood
Niveau 5: Diep (Diploma A)	• Het afzwemprogramma voor diploma A. Met kleding • Potlood te water • 15 sec. watertrappen • 12,5 meter zwemmen • Zelfstandig uit het water klimmen In badkleding In badkleding • Staand duiken, onder water zwemmen door het gat op 3 meter afstand • 25 meter schoolslag onderbroken door 1 keer voetwaarts zakken • 25 meter enkelvoudige rugslag • 25 schoolslag • 25 meter enkelvoudige rugslag • 5 meter borstcrawl • 5 meter rugcrawl • 5 sec. (uit-)drijven op de borst, halve draai naar rugligging en 10 sec. drijven op rug • 60 sec. Watertrappen met 2x een draai om de lengte-as
Niveau 6: Diep (Diploma B)	• Het afzwemprogramma voor diploma B. Met kleding • Achterwaarts te water gaan • 15 sec. watertrappen • 50 meter zwemmen onderbroken door onder een vlot door zwemmen In badkleding In badkleding • Staand duiken, onder water zwemmen door een gat op 6 meter afstand • 25 meter schoolslag • 25 meter enkelvoudige rugslag • 25 meter schoolslag • 25 meter enkelvoudige rugslag • 25 meter schoolslag • 25 meter enkelvoudige rugslag onderbroken door 2x een halve draai om de lengte as • 10 meter borstcrawl

	• 10 meter rugcrawl • 15 sec. drijven op rug • 5 meter hoofdwaarts voortbewegen op rug met armen • 20 sec. drijven met drijvend voorwerp • 60 sec. watertrappen in meerdere richtingen en 1keer voetwaarts zakken
Niveau 7: Diep (Diploma C)	Met kleding • Rol voorover te water gaan • 15 sec watertrappen • 30 sec. drijven met drijvend voorwerp • 5 meter voortbewegen op rug met de armen • Hurksprong • 100 meter zwemmen onderbroken door 1x onder een vlot door te zwemmen en er 1x er overheen te klimmen In badkleding • Staand duiken (van het startblok), onderwater zwemmen door een gat op 6 meter afstand en vervolgens boven komen in een wak • 75 meter schoolslag onderbroken door 1x hoofdwaarts zakken • 75 meter enkelvoudige rugslag • 15 meter borstcrawl • 15 meter rugcrawl • 30 sec. watertrappen in meerdere richtingen • 15 sec. drijven op de rug gevolgd door • 30 sec. watertrappen met alleen de benen

Organisatie

Duur en frequentie

Reguliere scholen 1x per week 60 minuten

Speciaal onderwijs scholen 1x per week 45 minuten

Aantal leerlingen

Het streven is om te komen tot het volgende aantal leerlingen per groep:

- Niveau 1 tot en met 5: Maximaal 11 kinderen.
- Niveau 6 (B) en 7 (C): Maximaal 15 kinderen.

Per groep wordt er lesgegeven door 1 gediplomeerde zwemonderwijzer. (Uitzonderingen hierop worden in overleg met de coördinator en zweminstructeur doorgevoerd.)

Bij afwezigheid of ziekte van de zweminstructeur zal altijd een bevoegde vervanger worden geregeld. Is het om wat voor reden dan ook niet gelukt om tijdig een vervanger te regelen, zullen de leerlingen van die groep indien mogelijk bij een andere groep van vergelijkbaar niveau worden gevoegd of verdeeld over meerdere groepen. Mits de veiligheid niet in het geding komt, dit is ter beoordeling van de desbetreffende zwemonderwijzers

De zweminstructeur laat de groep nooit alleen. Bij eventuele "calamiteiten" worden groepen zodanig samengevoegd dat er altijd 1 bevoegde zweminstructeur aanwezig is.

Indeling

Tijdens de eerste schoolzwemles worden de leerlingen verdeeld in verschillende niveaugroepen.

Dit gebeurt aan de hand van de leerlinglijsten die vooraf zijn ingevuld door de ouders.

(De leerlinglijsten worden voor het nieuwe schooljaar door de zwembaden opgestuurd naar de scholen)

Ook zullen alle kinderen worden getest op hun vaardigheden, zodat uiteindelijk alle leerlingen in een passend niveau worden ingedeeld.

De zweminstructeur bepaald of een leerling naar een volgend niveau mag. Het kan zijn dat de leerling dan gewoon bij dezelfde groep en zweminstructeur blijft zwemmen of dat de leerling wordt doorgeschoven naar een andere groep en instructeur.

Registratie

Het niveau en de aanwezigheid van de leerlingen werd per les bijgehouden in de schoolzwemmap. Dit wordt gedaan door de docent van de school. Eventuele wijzigingen in niveau worden door de instructeur doorgegeven aan de docent.

Kijkdagen

Het schooljaar wordt verdeeld in verschillende periodes. (Meestal 8 weken, maar kan verschillen in verband met vakanties).

Iedere een één na laatste les van de periode is er proefzwemles en kijkles. Tijdens deze lessen wordt er gewoon lesgegeven. Voor het vrij spelen wordt er aan de kinderen en de ouders verteld wie er mogen afzwemmen. Aan de kinderen die niet mogen afzwemmen wordt uitleg gegeven waarom zij niet in aanmerking komen voor diploma zwemmen. De laatste 10 minuten van de kijkles zijn er voor de ouders om vragen te stellen aan de lesgever, de kinderen kunnen dan vrij spelen. Een overzicht van de kijkdagen wordt per schooljaar aan de scholen uitgereikt. Per school kunnen er andere afspraken gemaakt worden. (Bijv. bij speciaal onderwijs)

Veiligheid

- De begeleiding vanuit de school bestaat minimaal uit één groepsleerkracht per schoolgroep en een begeleider. Maximaal mogen er 2 begeleiders op zwemzaal aanwezig zijn.
- Bij elk bassin houdt tenminste één groepsleerkracht of begeleider toezicht.
- Indien één van de leerlingen tijdens de zwemles wegens omstandigheden weg moet, wordt deze begeleid door de begeleider.
- Per kleedkamer houdt tenminste één groepsleerkracht of begeleider toezicht.
- De groepsleerkracht heeft de bevoegdheid om het vrij zwemmen te verbieden.
- Als er binnen de lessen gelegenheid wordt geboden om vrij te zwemmen, gelden de volgende regels:
Alle leerlingen zonder diploma spelen alleen in het ondiepe gedeelte waar zij kunnen staan of in het peuterbad.
Alle leerlingen met een diploma mogen alleen spelen in een bad wat door de zwemonderwijzer is bepaald.
Per bassin wordt er door minimaal 1 zwemonderwijzer actief toezicht gehouden
- Leerlingen die meekomen met de groep, maar niet deelnemen aan het schoolzwemmen, blijven onder toezicht van de groepsleerkracht.

Interne klachtenprocedure

Uiteraard hopen wij dat de schoolzwemlessen naar alle tevredenheid verlopen. Maar mochten er toch zaken zijn ter verbetering kunnen deze altijd besproken worden.

Graag hanteren wij daarbij de volgende werkwijze.

- Bespreek het punt met de instructeur(s)
- Kom je er samen niet uit, vraag dan naar de coördinator van het betreffende bad

Interne gedragsregels/huisregels

- U volgt altijd de aanwijzingen op de borden en van de zwembadmedewerkers op.
- U gedraagt zich netjes. Bij diefstal, agressief of onzedelijk gedrag schakelen wij de politie in.
- U bent verantwoordelijk voor uw eigen spullen. De Utrechtse zwembaden zijn niet aansprakelijk voor verlies, schade of diefstal van eigendom in en om het zwembadcomplex.
- In het zwembadcomplex hangen voor ieders veiligheid bewakingscamera's.
- U geeft gevonden voorwerpen af bij de receptie of bij een zwembadmedewerker.
- U mag zich alleen omkleeden in de kleedruimtes.
- U mag niet roken en geen alcohol of drugs gebruiken in en om het zwembadcomplex.
- U maakt geen foto's en video's in het zwembad. Het zwembad kan soms een uitzondering maken, bijvoorbeeld voor een professionele fotograaf. Dit is altijd in overleg en met goedkeuring van de locatiemanager van het zwembad. U maakt geen foto's en video's in het zwembad. Het zwembad kan soms een uitzondering maken, bijvoorbeeld voor een professionele fotograaf. Dit is altijd in overleg en met goedkeuring van de locatiemanager van het zwembad.
 - Loop rustig in het zwembadcomplex. Niet rennen.
 - Duik alleen waar het mag. Waar u niet mag duiken, staat dit aangegeven.
 - Neem geen breekbare voorwerpen mee naar het zwembad, de tribune of de garderobe.
 - Houd nooduitgangen en vluchtroutes vrij.
 - Het is verplicht om voor het zwemmen te douchen.
 - Draag geen buitenschoenen of -slippers in de zwemzalen, douches en toiletten. Bij de receptie kunt u blauwe plastic overschoentjes krijgen
 - Eten mag alleen in de wachtruimten en de (natte) horeca. In het hele zwembadcomplex is eten niet toegestaan.